

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาล ของบุคลากรการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติตามตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติตามตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย 3) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อเป็นกรอบในการพัฒนาและยกระดับในการบริหารจัดการองค์กรให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลต่อไป

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ บุคลากรของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย รวม 563 คน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 250 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม แบ่งเป็น 4 ตอน ผู้วิจัยได้ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ความน่าจะเป็น (Probability Sampling) ด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) และการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) สามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังต่อไปนี้

1. สรุปผลการศึกษา
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

1. สรุปผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล

บุคลากรของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 72.0 มีอายุ 45-54 ปี จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 38.4 ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 48.4 ตำแหน่งงาน ระดับ 5-7 จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 55.2 สังกัดสายงานบริหาร จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 20.0 และมีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 20 ปีขึ้นไป จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 39.6

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจ เจตคติ ต่อการปฏิบัติงาน และแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

บุคลากรของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยส่วนใหญ่มีระดับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล 3 ปัจจัย ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจ เจตคติต่อการปฏิบัติงาน และแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านเจตคติต่อการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับสูงมาก รองลงมา ได้แก่ ด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับสูง และด้านความรู้ความเข้าใจ อยู่ในระดับสูง ตามลำดับ สามารถอธิบายรายละเอียดแต่ละด้าน ได้ดังนี้

1. ระดับความรู้ความเข้าใจ ภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณารายข้อ พนว่า หัวข้อการประยุกต์ความรู้ความเข้าใจตามหลักธรรมาภิบาลสำหรับนำมาใช้ในการปฏิบัติงาน ได้อย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา ได้แก่ หัวข้อความเข้าใจหลักการและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับ จริยธรรม จรรยาบรรณ การต่อต้านและป้องกันการทุจริต หัวข้อการรับรู้คู่มือจรรยาบรรณ นโยบาย กนอ. ใสสะอาด และระเบียบ กนอ. ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม และสุดท้าย หัวข้อการอบรมให้ความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับจริยธรรม จรรยาบรรณ การต่อต้านและป้องกันการทุจริต ตามลำดับ

2. ระดับเจตคติต่อการปฏิบัติงาน ภาพรวมอยู่ในระดับสูงมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พนว่า หัวข้อการมีจิตสำนึกที่ดี ซึ่งสัดย์สุจริตและรับผิดชอบในหน้าที่งาน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา ได้แก่ หัวข้อการยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง ยึดถือประโยชน์ของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน และไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน หัวข้อการมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษามาตรฐาน มีคุณภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้ และสุดท้าย หัวข้อความยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติงาน ตามลำดับ

3. ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณารายข้อ พนว่า หัวข้อสภาพแวดล้อมและบรรยายกาศในการทำงานที่มุ่งผลของงานที่มีคุณภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้ รองลงมา ได้แก่ หัวข้อการได้รับการยกย่องจากผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน หัวข้อ การประเมินความดี ความชอบตามระดับคุณภาพของผลงาน โดยยึดมั่นความซื่อสัตย์ ถูกต้อง และจริยธรรม และสุดท้าย หัวข้อค่าตอบแทนที่มีความเป็นธรรมเหมาะสมที่ทุ่มเทเวลาและพลังงาน ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

ระดับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ในภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า หลักความพร้อมรับผิดมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด อยู่ในระดับสูงมาก รองลงมา ได้แก่ หลักประสิทธิภาพ หลักคุณธรรม/จริยธรรม หลักความโปร่งใส หลักนิติธรรม หลักความเสมอภาค หลักประสิทธิผล หลักการตอบสนอง หลักการมีส่วนร่วม และหลักการกระจายอำนาจ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ตามลำดับ สามารถอธิบายรายละเอียดแต่ละด้าน ได้ดังนี้

1. หลักประสิทธิภาพ ภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า หัวข้อการใช้เทคนิค เทคโนโลยี กระบวนการที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพ ในการบริหารจัดการที่เหมาะสม มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา ได้แก่ หัวข้อการใช้เครื่องมือในการดำเนินงานและข้อมูลสารสนเทศเป็นหลักสำคัญ หัวข้อการบริหารจัดการงานให้ได้ผลงานที่คุ้มค่าเมื่อเทียบกับเป้าหมายและเวลาที่ใช้ไป และสุดท้าย หัวข้อความสามารถแนะนำทาง/แก้ไขปัญหาการทำงาน หรือแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าที่เกิดขึ้น ตามลำดับ

2. หลักประสิทธิผล ภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า หัวข้อการปฏิบัติงานและระบบงานที่เป็นมาตรฐาน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา ได้แก่ หัวข้อการกำหนดเป้าหมายเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของงาน โดยมีการกำหนดแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน หัวข้อการติดตาม ประเมินผล และพัฒนาปรับปรุงแนวทางการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง และสุดท้าย หัวข้อทราบยุทธศาสตร์และเป้าหมายขององค์การและนำแนววางแผนการปฏิบัติงาน ตามลำดับ

3. หลักการตอบสนอง ภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า หัวข้อตอบสนองความต้องการต่อผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุง การปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา ได้แก่ หัวข้อมีแผนการดำเนินการหรือขั้นตอนที่สามารถสร้างความเชื่อมั่นและความไว้วางใจให้แก่ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หัวข้อตอบสนองความคาดหวัง/ความต้องการของผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และสุดท้าย หัวข้อกระบวนการปฏิบัติงานอย่างมีระบบและขั้นตอน ที่รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ ตามลำดับ

4. หลักความพร้อมรับผิด ภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า หัวข้อปฏิบัติงานด้วยความสุภาพ กระตือรือร้น เต็มใจ ทำงานด้วยความรวดเร็ว และมุ่งสำเร็จของงาน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา ได้แก่ หัวข้อมีความพร้อมในการปฏิบัติงานและความรับผิดชอบต่อผลงานตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ หัวข้อมีการบริหารงานตามเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ที่กำหนด

ไว้มีการประเมินผลและติดตามการดำเนินงานอย่างมีความรับผิดชอบ และสุดท้าย หัวข้อมีความรับผิดชอบต่อความคาดหวังของบุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน ตามลำดับ

5. หลักเปิดเผย/โปร่งใส ภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า หัวข้อ เปิดเผยขั้นตอนการทำงาน ระเบียบวิธีปฏิบัติ ระยะเวลาการปฏิบัติงานต่อผู้รับบริการ และให้บริการหรือปฏิบัติงานโดยไม่เลือกปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา ได้แก่ หัวข้อมีการปฏิบัติงานด้วยความซัดเจนและโปร่งใส ยึดถือตามระเบียบเป็นเกณฑ์ สามารถตรวจสอบและซึ้งใจเมื่อมีข้อสงสัย หัวข้อได้รับการประเมินผลตอบแทนที่ซัดเจน ทั้งการให้รางวัลและการลงโทษ และสุดท้าย หัวข้อสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารขององค์กรได้อย่างทั่วถึง และข้อมูล มีความถูกต้องไม่บิดเบือน ข้อเท็จจริง ตามลำดับ

6. หลักนิติธรรม ภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า หัวข้อมีการบริหารงาน การเงินและทรัพยากร เป็นไปตามระเบียบที่กำหนด มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา ได้แก่ หัวข้อมีการใช้อำนาจตามกฎระเบียบ ข้อบังคับขององค์กรในการบริหารงานด้วยความเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ หัวข้อมีระบบ เกณฑ์ เครื่องมือในการปฏิบัติงานตามภารกิจหลักที่มีความเป็นธรรม/ไม่เลือกปฏิบัติ และสุดท้าย หัวข้อมีการใช้อำนาจในการบริหารจัดการและการปฏิบัติงานด้วยความเป็นธรรมอย่างเหมาะสม ตามลำดับ

7. หลักความเสมอภาค ภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า หัวข้อได้รับการส่งเสริมให้ปฏิบัติกับผู้รับบริการและผู้เกี่ยวข้องอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่มีการเลือกปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา ได้แก่ หัวข้อมีการควบคุม ติดตามและตรวจสอบ การให้บริการ การปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดความเสมอภาคอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียม หัวข้อสามารถแสดงความคิดเห็นในการวางแผน เป็นส่วนหนึ่งในการตัดสินใจ หรือแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน ได้อย่างเท่าเทียม และเสมอภาค และสุดท้าย หัวข้อมีสภาพแวดล้อมในการทำงานเพื่อเอื้อต่อการปฏิบัติงานอย่างเท่าเทียม และเสมอ ตามลำดับ

8. หลักการมีส่วนร่วม ภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า หัวขอรับฟัง ความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อร่วมคิดแนวทาง หรือร่วมแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา ได้แก่ หัวข้อมีการประสานสัมพันธ์ทำงานเป็นทีม และสร้างเครือข่ายในการปฏิบัติงาน หัวข้อมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางและวางแผนงาน การดำเนินการของหน่วยงานในการบริหารจัดการ โดยมีค่าเฉลี่ยขององค์กรเป็นหลัก และสุดท้าย ได้แก่ หัวข้อมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ การพิจารณาขั้นตอนหรือกระบวนการปฏิบัติงาน และกระบวนการพัฒนาแผนงานหรืองานค้านค่าง ๆ ตามลำดับ

9. หลักการกระจายอำนาจ ภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า หัวข้อการมอบอำนาจในการตัดสินใจในการดำเนินงานของแต่ละหน่วยงานเป็นไปอย่างเหมาะสมและคล่องตัวในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา ได้แก่ หัวข้อมีการสื่อสารและทำความเข้าใจในทุกระดับของโครงสร้างองค์กรอย่างทั่วถึง หัวข้อมีการกำหนดภาระหน้าที่หรือขั้นตอนการดำเนินงานและมอบหมายงานภายในองค์กร ได้เหมาะสมสมกับบริบทและคุณภาพของงานที่ทำ และสุดท้าย หัวข้อโครงสร้างขององค์กรในการปฏิบัติงานตามสายการบังคับบัญชา มีความเชื่อมต่อ กันอย่างเหมาะสม ตามลำดับ

10. ในหลักคุณธรรม/จริยธรรม ภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า หัวข้อปฏิบัติหน้าที่โดยความซื่อสัตย์ สุจริต ยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม ความถูกต้องดิงงาน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา ได้แก่ หัวข้อให้บริการและปฏิบัติงานด้วยผู้รับบริการ เพื่อนร่วมงาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ตามหลักจริยธรรมอันดี หัวข้อได้รับการส่งเสริมจากองค์กร ให้ปฏิบัติงานตามระเบียบที่กำหนด และยึดมั่นจริยธรรม จรรยาบรรณขององค์กร และสุดท้าย หัวข้อได้รับความเป็นธรรม ความเสมอภาคจากการมอบหมายการปฏิบัติงาน ตามลำดับ

ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน สายงานที่สังกัด และประสบการณ์ทำงาน ที่แตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล แตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์เบริยบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของบุคคลการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน สายงานที่สังกัด และประสบการณ์ทำงาน ที่แตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยภาพรวม พบว่า

บุคคลการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ปฏิเสธสมมติฐาน)

บุคคลการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยที่มีระดับตำแหน่งงานต่างกันมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ยอมรับสมมติฐาน) และจากผลการวิเคราะห์เบริยบเทียบรายคู่ โดยใช้วิธีการ LSD พบว่า บุคคลการที่มีระดับตำแหน่งงาน ระดับ 3-4 มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล แตกต่างจากบุคคลการที่มีระดับตำแหน่งงาน ระดับ 8-9 และระดับ 10-12 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ยอมรับสมมติฐาน) ขณะที่บุคคลการที่มีระดับตำแหน่งงาน ระดับ 5-

7 มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล แตกต่างจากบุคลากรที่มีระดับ
ตำแหน่งงานระดับ 10-12 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ยอมรับสมนติฐาน)

บุคลากรการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยที่สังกัดสายงานต่างกันมีระดับความ
คิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลโดยรวมแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ 0.05 (ยอมรับสมนติฐาน) และจากผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ โดยใช้วิธีการ LSD
พบว่า บุคลากรที่สังกัดสายงาน บ.ร. มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิ
บาล แตกต่างจาก บุคลากรที่สังกัดสายงาน ปก.1 และสายงาน ปก.2 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ 0.05 (ยอมรับสมนติฐาน) ขณะที่บุคลากรที่สังกัดสายงาน ยพ. มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ
การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล แตกต่างจาก บุคลากรที่สังกัดสายงาน ปก.2 ที่ระดับนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ยอมรับสมนติฐาน) ขณะที่บุคลากรที่สังกัดสายงาน บพ. มีระดับความ
คิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล แตกต่างจาก บุคลากรที่สังกัดสายงาน ปก.1
และสายงาน ปก.2 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ยอมรับสมนติฐาน) ขณะที่บุคลากรที่
สังกัดสายงาน ปก.1 มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล แตกต่างจาก
บุคลากรที่สังกัดสายงาน กพ. ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ยอมรับสมนติฐาน) ขณะที่
บุคลากรที่สังกัดสายงาน ปก.2 มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล
แตกต่างจาก บุคลากรที่สังกัดสายงาน ปก.3 และสายงาน กพ. ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
0.05 (ยอมรับสมนติฐาน)

บุคลากรการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยที่มีความสามารถทำงาน แตกต่างกัน
มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลโดยรวมไม่แตกต่างกันที่ระดับ
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ปฏิเสธสมนติฐาน)

**สมนติฐานที่ 2 ปัจจัยเสริม ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจ เจตคติต่อการปฏิบัติงาน และ
แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรการ
นิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย**

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ระหว่าง
ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรการนิคมอุตสาหกรรม
แห่งประเทศไทย รายด้าน กับปัจจัยความรู้ความเข้าใจ ปัจจัยเจตคติต่อการปฏิบัติงาน และปัจจัย
แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน พ布ว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล
ของบุคลากรการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ในภาพรวมและรายด้าน กับปัจจัยความรู้ความ
เข้าใจ ปัจจัยเจตคติต่อการปฏิบัติงาน และปัจจัยแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในทิศทางเดียวกัน (ยอมรับสมนติฐาน)

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ของปัจจัยความรู้ความเข้าใจในการพร้อม พบว่า มีความสัมพันธ์กับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล ของบุคลากรการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย มีค่าความสัมพันธ์ ตามหลักธรรมาภิบาลโดยรวม เท่ากับ $r = .448$ มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีค่าความสัมพันธ์ระหว่าง .245-.457 โดยมีความสัมพันธ์กับหลักการตอบสนองสูงที่สุด มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ และมีความสัมพันธ์กับหลักคุณธรรม / จริยธรรมต่ำที่สุด มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยเจตคติต่อการปฏิบัติงานในการพร้อม พบว่า มีความสัมพันธ์กับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล ของบุคลากรการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ตามหลักธรรมาภิบาลโดยรวม เท่ากับ $r = .544$ มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีค่าความสัมพันธ์ระหว่าง .192 -.530 โดยมีความสัมพันธ์กับหลักความพร้อมรับผิดสูงที่สุด มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง และมีความสัมพันธ์กับหลักการกระจายอำนาจต่ำที่สุด มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ของปัจจัยแรงจูงใจในการปฏิบัติงานในการพร้อม พบว่า มีความสัมพันธ์กับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล ของบุคลากรการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ตามหลักธรรมาภิบาลโดยรวม เท่ากับ $r = .545$ มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีค่าความสัมพันธ์ระหว่าง .311-.468 โดยมีความสัมพันธ์กับหลักเปิดเผย / โปร่งใสสูงที่สุด มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ และมีความสัมพันธ์กับหลักนิติธรรมต่ำที่สุด มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก

ส่วนที่ 5 สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อส่งเสริมธรรมาภิบาลขององค์กร

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อส่งเสริมธรรมาภิบาลขององค์การ ของบุคลากรการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย โดยมีผู้ตอบแบบสอบถาม 100 คน จาก 250 คน โดยหัวข้อที่มีผู้แสดงความคิดเห็นจำนวนมากที่สุด ได้แก่ หัวข้อองค์กรควรส่งเสริมธรรมาภิบาลของบุคลากร โดยบรรจุคุณลักษณะสำคัญ เช่น จริยธรรม เพื่อสร้างวินัย วัฒนธรรมองค์กร และให้ความรู้อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้พนักงานมีความเข้าใจและพร้อมที่จะปฏิบัติงาน โดยยึดหลักธรรมาภิบาล รองลงมา ได้แก่ หัวข้อองค์กรควรส่งเสริมให้มีแนวทางการปฏิบัติงาน โดยยึดหลักธรรมาภิบาลอย่างเป็นรูปธรรม ยึดมั่นแนวทางการปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ได้แก่ การปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ให้บริการลูกค้าหรือผู้มาติดต่อที่เท่าเทียมกันทุกราย มุ่งผลประโยชน์ขององค์กร ไม่มีการแบ่งพระครัค แบ่งพวก เป็นต้น และหัวข้อผู้บริหารระดับสูงต้องมีธรรมาภิบาลเป็นแบบอย่างที่ดี (Role model) และเป็นที่ประจักษ์ การส่งเสริมธรรมาภิบาลขององค์กร ความจากผู้บริหารของ

องค์กร นำไปสู่พื้นฐานการยึดถือปฏิบัติเป็นวัฒนธรรมองค์กร ตามลำดับ โดยความคิดเห็นที่มีผู้แสดงความคิดเห็นน้อยที่สุด ได้แก่ หัวข้อองค์กรควรสร้างภาพลักษณ์ด้านธรรมาภิบาล เพียงแค่สาระนั้นโดยสื่อต่างๆ ให้มากขึ้น กรณีร่างวัฒนคุณค่าตัวอย่าง เพื่อเป็นข้อมูลและกำลังใจให้บุคลากรที่ปฏิบัติงานโดยยึดถือธรรมาภิบาลเป็นหลัก

2. อภิปรายผลการศึกษา

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล ของบุคลากรการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย” ผู้ศึกษาอภิปรายผลการวิจัยในประเด็นที่ศึกษาดังนี้

1. ผลการศึกษาระดับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พบว่า

ในภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า หลักความพร้อมรับผิดชอบสูงที่สุด อยู่ในระดับสูงมาก รองลงมา ได้แก่ หลักประสิทธิภาพ หลักคุณธรรม/จริยธรรม หลักความโปร่งใส หลักนิติธรรม หลักความเสมอภาค หลักประสิทธิผล หลักการตอบสนอง หลักการมีส่วนร่วม และหลักการกระจายอำนาจ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ตามลำดับ เพราะระดับการปฏิบัติงานของหลักดังกล่าวเป็นผลมาจากการตัวบุคลากร โดยตรง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิมพา ジョン สำโรง (2556) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้ปฏิบัติงาน ด้านการคลังในวิทยาลัยชุมชน ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานวิทยาลัยชุมชนมีระดับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลในหลักความรับผิดชอบมากที่สุด รองลงมาคือ หลักการมีส่วนร่วม หลักคุณธรรม หลักนิติธรรม หลักความคุ้มค่า และหลักความโปร่งใส ตามลำดับ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนิษฐา ศรีปีนเก้า (2560) ศึกษาเรื่อง การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วยโรงพยาบาลทั่วไป ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของห้องหัวหน้าหอผู้ป่วยโรงพยาบาลทั่วไปโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านหลักความรับผิดชอบรองลงมาคือด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักคุณธรรมและจริยธรรม และด้านหลักความโปร่งใส ตามลำดับ ดังนั้น หากต้องการเพิ่มระดับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลควรมุ่งเน้นที่หลักธรรมาภิบาลที่ต้องมีผู้เกี่ยวข้องหลายคน ได้แก่ หลักการกระจายอำนาจ หลักการมีส่วนร่วม

2. ผลการศึกษาเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน สายงานที่สังกัด และประสบการณ์ทำงาน พบว่า

บุคลากรการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยที่มีระดับตำแหน่งงาน และสังกัดสายงานแตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เพราะบุคลากรการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยที่มีตำแหน่งงานต่างกัน แต่สังกัดสายงานที่อยู่ต่างจังหวัดจะได้รับการอบรมหรือเข้าร่วมสัมมนาต่าง ๆ น้อยกว่า สอดคล้องกับงานศึกษาของพิชัยรัฐ หมื่นศ้าง (2561) ได้ทำการศึกษา เรื่องการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารงานห้องถิน: กรณีศึกษา เทศบาลเมืองหนองบัวลำภู อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบระดับการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารงานห้องถินเทศบาลเมืองหนองบัวลำภู จ.หนองบัวลำภู โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ผลการเปรียบเทียบ พนวจปัจจัยส่วนบุคคล อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารงานห้องถิน เทศบาลเมืองหนองบัวลำภูแตกต่างกัน

บุคลากรการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยที่มีระดับการศึกษาและประสบการณ์ทำงาน แตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการศึกษามิ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ต่างกับงานวิจัยของคำรณ โซชนะโซติ (2560) ได้ทำการวิจัย เรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของมหาวิทยาลัยมหิดล พนวจ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลา ปฏิบัติงาน ตำแหน่งทางการบริหาร ตำแหน่งทางวิชาการ ตำแหน่งชำนาญการ/งาน ประเภทของผู้ปฏิบัติงาน หน่วยงานที่สังกัด ที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของมหาวิทยาลัยมหิดลแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เพราะแม้บุคลากรการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย มีระดับการศึกษาและประสบการณ์ต่างกันแต่ต้องนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ ระดับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลจึงไม่แตกต่างกัน

3. ผลการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสของบุคลากรการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พนวจปัจจัยเสริม ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจ เจตคติต่อการปฏิบัติงาน และแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ในภาพรวมและรายด้าน มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในทิศทางเดียวกัน ซึ่งผลการศึกษาเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพา ジョンสำโรง ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้ปฏิบัติงาน ด้านการคลังในวิทยาลัยชุมชน พนวจ ตัวแปรปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของวิทยาลัยชุมชน ต่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ตัว

แปรเพศ ตำแหน่งงานในวิทยาลัยชุมชน ประสบการณ์ทำงานในวิทยาลัยชุมชน) ภูมิภาคที่ตั้ง วิทยาลัยชุมชน แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน) และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล แสดงว่า การที่ผู้ปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลสูง และมีเจตคติที่ดีต่อหลักธรรมาภิบาลย่อมส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลในวิทยาลัยชุมชนให้สูงไปด้วย ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า หากบุคลากรของการนิคมอุดสาหกรรมแห่งประเทศไทย มีความรู้ความเข้าใจ เจตคติต่อการปฏิบัติงาน และแรงจูงใจในการปฏิบัติงานเพิ่มมากขึ้น การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากร การนิคมอุดสาหกรรมแห่งประเทศไทยจะเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย

3. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

1. จากผลการศึกษา พบร้า ระดับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากร การนิคมอุดสาหกรรมแห่งประเทศไทย หลักการกระจายอำนาจ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้น ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรบริหารจัดการองค์กร ส่งเสริมให้เกิดการกระจายอำนาจ หน้าที่และความรับผิดชอบในการดำเนินงานและการตัดสินใจให้แก่บุคลากร เพื่อมุ่งเน้นการสร้างความพึงพอใจ การปรับปรุงกระบวนการการปฏิบัติงานและเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานที่ดีขององค์กร

2. จากผลการศึกษา พบร้า บุคลากรที่มีตำแหน่งงาน ระดับ 3-4 และระดับ 5-7 มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล น้อยกว่า บุคลากรที่มีตำแหน่งงาน ระดับ 8-9 และระดับ 10-12 ดังนั้น ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรพิจารณาส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการอบรม ให้ความรู้อย่างสม่ำเสมอ ในเรื่องคุณธรรมจริยธรรม ความโปร่งใส ความขัดกันทางผลประโยชน์ หรือ ขัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อสื่อสาร ให้เห็นเป็นแบบอย่าง สร้างความตระหนักรับรู้ เรื่องหลักธรรมาภิบาล อาจส่งผลให้ระดับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรการนิคมอุดสาหกรรมแห่งประเทศไทยเพิ่มขึ้นเช่นกัน

3. จากผลการศึกษา พบร้า ระดับความรู้ความเข้าใจ ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรการนิคมอุดสาหกรรมแห่งประเทศไทย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้น ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรพิจารณาส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการอบรม ให้ความรู้อย่างสม่ำเสมอ ในเรื่องคุณธรรมจริยธรรม ความโปร่งใส ความขัดกันทางผลประโยชน์ หรือ ขัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อสื่อสาร ให้เห็นเป็นแบบอย่าง สร้างความตระหนักรับรู้เรื่องหลักธรรมาภิบาล อาจส่งผลให้ระดับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรการนิคมอุดสาหกรรมแห่งประเทศไทยเพิ่มขึ้นเช่นกัน

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล เปรียบเทียบกับปัจจัยเสริม ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจ เจตคติดต่อการปฏิบัติงาน และแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการ ปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อให้ได้ผลการศึกษาวิจัยที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น อันจะนำไปสู่การ พัฒนาส่งเสริมนิเทศการและวางแผนปรับปรุงองค์กร โดยรวม ให้บุคลากรมีระดับการปฏิบัติงานตาม หลักธรรมาภิบาลคียิ่งขึ้น

2. ควรพัฒนาการศึกษาในหัวข้อนี้ โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ เช่น วิธีสัมภาษณ์แบบ เจาะลึก หรือใช้วิธีสังเกตร่วมด้วย เพื่อที่จะได้รายละเอียดของข้อมูลเพิ่มมากขึ้น